

Priloga 3: PROGRAM JAVNE SLUŽBE V SADJARSTVU ZA OBDOBJE OD 1. JANUARJA 2026 DO 31. DECEMBRA 2028**1 PREDNOSTNE USMERITVE**

Prednostne usmeritve javne službe v sadjarstvu so:

1. selekcija lupinarjev;
2. introdukcija pečkarjev;
3. introdukcija koščičarjev in kakija;
4. introdukcija lupinarjev;
5. introdukcija jagodičja;
6. tehnologije pridelave pečkarjev;
7. tehnologije pridelave koščičarjev in kakija;
8. tehnologije pridelave lupinarjev;
9. tehnologije pridelave jagodičja;
10. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala pečkarjev;
11. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala koščičarjev in kakija;
12. zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala lupinarjev.

2 PODROBNEJŠE NALOGE V SADJARSTVU**2.1 Selekcija lupinarjev****Cilji:**

- vzgoja novih sort lupinarjev, ki v naših podnebnih in talnih razmerah dajejo stalen in kakovostni pridelek ter pomembno vplivajo na večjo gospodarno pridelavo lupinarjev;
- vpis nove sorte v sortno listo in v Sadni izbor;
- izdelava splošne ocene novo selekcionirane sorte v naših okoljskih razmerah, posajene v selekcijsko-kolekcijskem nasadu.

Metode dela:

Za selekcijo lupinarjev se uporabljajo metode, ki jih izvajalec opredeli v letnem programu dela.

Podrobnejše naloge:

1. pregled terena in izbor genotipov oziroma lokalnih populacij;
2. vrednotenje fenoloških in morfoloških lastnosti dreves na podlagi deskriptorjev (čas brstenja, cvetenja, zorenja, tip rodnosti, habitus, bujnost);
3. spremljanje občutljivosti za bolezni, škodljivce in ekstremne okoljske razmere;
4. vrednotenje zunanjih in notranjih lastnosti plodov (oreh: velikost, masa, izplen jedrca, površina in debelina luščine ploda, spojenost luščine na šivu, ločljivost in barva kože jedrca; kostanj: velikost, masa, oblika, barva ploda, penetracija episperma);
5. spremljanje pomološke analize plodov (kemijske in mehanske analize ter organoleptične ocene plodov);
6. vzdrževanje in dopolnjevanje selekcijsko-kolekcijskih nasadov za vzgojo novih sort.

Kazalnika za doseganje ciljev:

- število novo vzgojenih sort lupinarjev;
- število vpisanih sort v sortno listo.

2.2 Introdukcija sort sadnih rastlin**Metode dela in kriteriji za določanje sort v introdukciji:**

Metode dela so opredeljene v letnem programu dela v skladu z izhodišči ministrstva. Za posamezno sadno vrsto se pripravi metoda preizkušanja v introdukciji o vrednosti za pridelavo in uporabo. Namen je ugotavljati donos, kakovost, odpornost proti boleznim in škodljivcem, prilagodljivost na rastne in podnebne razmere.

Kriteriji: Najpomembnejši kriteriji pri odločanju obsega preizkušanja v introdukciji (število sort pri posamezni sadni vrsti, obseg opazovanj in meritev, obseg analiz) so predvsem zdajšnji obseg pridelave ter gospodarski pomen posamezne sadne vrste in zelena širitev perspektivnih sadnih vrst v Sloveniji. Treba je upoštevati tudi lokalni pomen posamezne sadne vrste oziroma posamezne panoge in hkrati možnost nadaljnje širitve sadne vrste v pridelovalnih razmerah Slovenije glede na njen tržni potencial. Pri sadnih vrstah, katerih sorte v pridelavi se zelo hitro menjajo (jablana, jagoda, breskev, nektarina, malina, češnja, sliva, marelica), je v primerjavi z vrstami, katerih sorte se menjajo v dolgem obdobju (oreh, kostanj, hruška, kaki), treba spremljati večje število sort.

2.2.1 Introdukcija pečkarjev

Cilji:

- zagotavljanje neodvisnih podatkov o sortah, klonih in podlagah za jablano in hruško na podlagi večletnih fenoloških opazovanj, meritev parametrov vegetativne rasti in rodnosti ter pomoloških analiz plodov sort, ki so prilagojene slovenskim pedoklimatskim razmeram, so odpornejše proti različnim škodljivcem in boleznim ter prispevajo k okolju prijaznim načinom pridelave in lahko izboljšajo ponudbo jabolk in hrušk v Sloveniji;
- uvajanje novih sort, klonov in podlag v pridelavo v Sloveniji, vključno z lokalnimi sortami, ki obetajo izboljšanje kakovosti in količine pridelka tudi z različnimi tehnologijami pridelave (ekološka);
- z uvajanjem novih sort, klonov in podlag povečati izbiro sort, ki so bolj prilagojene zaznamim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb, kot so pozebe ali suše, in se usklajujejo z zahtevami trajnostnega kmetijstva;
- dopolnitev Sadnega izbora za Slovenijo glede na rezultate preizkušanj sort, klonov in podlag.

Podrobnejše naloge:

1. preizkušanje tržno zanimivih sort, klonov in podlag jablan in hrušk v naših pedoklimatskih razmerah glede na količino in kakovost pridelka, čas cvetenja in dozorevanja, izenačeno rodnost, odpornost proti škodljivim organizmom glede na standardne sorte, klone in ugotavljanje skladnosti sorte s podlago;
2. preizkušanje in uvajanje lokalnih sort in podlag jablan in hrušk;
3. preizkušanje pečkarjev na rezervni lokaciji na območju pridelave koščičarjev;
4. preizkušanje podlag jablan in hrušk;
5. vrednotenje zunanjih lastnosti plodov jabolk in hrušk (barva, oblika in masa ploda, okus ploda/degustacijska ocena);
6. vrednotenje notranjih lastnosti plodov jabolk in hrušk (suha topna snov, trdota mesa, skladiščna sposobnost sorte, določanje zrelosti preizkušanih sort pečkarjev);
7. spremljanje pomološke analize plodov (kemijske in mehanske analize ter organoleptične ocene plodov);
8. spremljanje občutljivosti za bolezni, škodljivce in vplive podnebnih sprememb.

Kazalniki za doseganje ciljev:

- vzdrževanje in dopolnjevanje kolekcije najzanimivejših sort jablan in hrušk za potrebe introdukcije;
- število sort jablan in hrušk, ki so vključene v introdukcijo;
- število preizkušenih sort jablan in hrušk, ki so vključene v Sadni izbor za Slovenijo;
- število in delež preizkušenih sort jablan in hrušk v okviru javne službe v sadjarstvu, ki so uvedene v pridelavo.

2.2.2 Introdukcija koščičarjev in kakija

Cilji:

- neodvisni izbor sort, klonov in podlag za koščičarje in kaki na podlagi večletnih fenoloških opazovanj, meritev parametrov vegetativne rasti in rodnosti ter pomoloških analiz plodov sort, ki so prilagojene slovenskim podnebnim in talnim razmeram, so odpornejše proti škodljivcem in boleznim v skladu z usmeritvijo k okolju prijaznim načinom pridelave in bi lahko izboljšale ponudbo koščičarjev in kakija v Sloveniji;
- uvajanje novih sort, klonov in podlag v pridelavo v Sloveniji (v različnih načinih pridelave: ekološkem, integriranem), ki so bolj odporne proti zaznam in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb, kot so pozebe ali suše, oziroma so tem vplivom prilagojene in se usklajujejo z zahtevami trajnostnega kmetijstva;
- dopolnitev Sadnega izbora sort, klonov in podlag glede na rezultate preizkušanj.

Podrobnejše naloge:

1. preizkušanje tržno zanimivih sort, klonov breskev, nektarin, marelic, češenj, višenj, sliv in kakija v naših pedoklimatskih razmerah glede na višino in kakovost pridelka, čas dozorevanja, odpornost proti pokanju plodov (zlasti pri češnjah), odpornost proti škodljivim organizmom glede na standardne sorte, klone in ugotavljanje skladnosti sorte s podlago;
2. preizkušanje lokalnih sort koščičarjev in kakija;
3. preizkušanje podlag;
4. preizkušanje skladnosti sort in podlag pri marelici zaradi naknadnega propadanja dreves in okužb s fitoplazmami;
5. preizkušanje koščičarjev na rezervni lokaciji na območju pridelave pečkarjev, kjer je to ustrezno;
6. preizkušanje sort in podlag koščičarjev in kakija za ponovno sajenje (obnovo) na istem mestu;
7. vrednotenje zunanjih lastnosti plodov (barva ploda, oblika, masa in debelina ploda, masa koščice, obarvanost kože, okus ploda/degustacijska ocena);
8. vrednotenje notranjih lastnosti plodov (suha topna snov, trdota mesa sorte);
9. spremljanje pomološke analize plodov (kemijske in mehanske analize ter organoleptične ocene plodov);
10. spremljanje občutljivosti za bolezni, škodljivce in vplive podnebnih sprememb, testiranje na bolezni in škodljivce.

Kazalniki za doseganje ciljev:

- vzdrževanje in dopolnjevanje kolekcije sort koščičarjev in kakija za potrebe introdukcije;
- število sort koščičarjev in kakija, ki so vključene v introdukcijo;
- število preizkušenih sort koščičarjev in kakija, ki so vključene v Sadni izbor za Slovenijo;
- število in delež preizkušenih sort koščičarjev in kakija v okviru javne službe v sadjarstvu, uvedenih v pridelavo.

2.2.3 Introdukcija lupinarjev

Cilji:

- preizkušanje tujih sort in podlag v naših pedoklimatskih razmerah ima za cilj izbrati tuje sorte oreha, leske, kostanja, ki se dobro prilagodijo in dajo boljše rezultate od že uveljavljenih domačih ali tujih sort, ter jih uvesti v pridelavo v Sloveniji;
- izbrana sorta mora imeti vsaj eno od naslednjih lastnosti: pozno brstenje, lateralno rodnost in velik pridelek, stalno rodnost, tolerantnost oziroma majhno občutljivost za gospodarsko pomembne škodljivce oziroma bolezni, plod odlične kakovosti (oreh), bujno rast, izpadanje zrelih plodov iz ovojnice, kakovosten plod, tolerantnost oziroma majhno občutljivost za gospodarsko pomembne škodljivce oziroma bolezni, bujno rast, kakovosten plod tipa maron (kostanj);

- preizkušanje lokalnih sort lupinarjev;
- dopolnitev Sadnega izbora za Slovenijo glede na rezultate preizkušanj.

Podrobnejše naloge:

1. preučevanje osnovnih agrotehničnih in pomoloških značilnosti sort;
2. oreh: opazovanja in meritve na terenu, ocena zdravstvenega stanja dreves, vrednotenje plodov (velikost ploda, izplen jedrca, površina luščine ploda, debelina luščine ploda, spojenost luščine na šivu, ločljivost jedrca, barva kože jedrca);
3. leska: opazovanja in meritve na terenu (listanje, cvetenje, pridelek, čas zorenja, delež zdravih plodov, delež neoplojenih plodov, delež plodov, poškodovanih zaradi lešnikarja), vrednotenje plodov (velikost in masa ploda, masa in izplen jedrca, debelina luščine, premer ploda, izenačenost oblike ploda in jedrc in drugo);
4. kostanj: opazovanja in meritve na terenu (obseg debla, višina dreves, pridelek), vrednotenje plodov (velikost ploda, masa ploda, penetracija ploda), ocena zdravstvenega stanja dreves;
5. spremljanje občutljivosti za bolezni, škodljivce in vplive podnebnih sprememb, testiranje na bolezni in škodljivce;
6. preučevanje posebnosti rasti in rodnosti lateralno rodni sort oreha.

Kazalniki za doseganje ciljev:

- vzpostavljena in redno dopolnjevana kolekcija najzanimivejših sort lupinarjev za potrebe introdukcije;
- število sort lupinarjev, ki so vključene v introdukcijo;
- število preizkušenih sort lupinarjev, ki so vključene v Sadni izbor za Slovenijo;
- število in delež preizkušenih sort lupinarjev v okviru javne službe v sadjarstvu, uvedenih v pridelavo.

2.2.4 Introdukcija jagodičja**Cilji:**

- zagotavljanje neodvisnih podatkov o sortah na podlagi večletnih fenoloških opazovanj, meritev parametrov vegetativne rasti in rodnosti ter pomoloških analiz plodov sort, ki so prilagojene slovenskim pedoklimatskim razmeram, so odpornejše proti različnim škodljivcem in boleznim v skladu z usmeritvijo k okolju prijaznim načinom pridelave in bi lahko izboljšale ponudbo jagodičja v Sloveniji;
- dopolnitev Sadnega izbora sort za Slovenijo glede na rezultate preizkušanj;
- uvajanje novih sort, klonov in podlag v pridelavo v Sloveniji, primernih za okolju prijazno pridelavo (ekološki, integrirani način pridelave), ki so tudi bolj odporne proti ekstremnim vremenskim razmeram oziroma prilagojene zaznamim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb ter se usklajujejo z zahtevami trajnostnega kmetijstva;
- preizkušanje obstoječih in novih sort jagodičja, primernih za pridelavo v substratu zunaj tal;
- uvajanje novih sort jagodičja v pridelavo v Sloveniji z namenom razširitve ponudbe v vseh obdobjih leta oziroma podaljšanja sezone v jesensko obdobje.

Podrobnejši nalogi:

- preizkušanje sort jagodičja v naših pedoklimatskih razmerah glede na pridelek, okus, čas dozorevanja, odpornost plodov in odpornost sadnih vrst in sort proti škodljivim organizmom v primerjavi z že uveljavljenimi vrstami in sortami na prostem in v zavarovanem prostoru, v tleh in v substratih zunaj tal;
- spremljanja fenoloških opazovanj na prostem in v zavarovanih prostorih.

Kazalniki za doseganje ciljev:

- vzdrževanje in dopolnjevanje kolekcije najzanimivejših sort jagodičevja za potrebe introdukcije;
- število sort jagodičevja, ki so vključene v introdukcijo;

- število preizkušenih sort jagodičja, ki so vključene v Sadni izbor za Slovenijo;
- število in delež preizkušenih sort jagodičja v okviru javne službe v sadjarstvu, uvedenih v pridelavo.

2.3 Tehnologije v konvencionalni, integrirani in ekološki pridelavi sadnih rastlin

Metode dela in kriteriji za določanje tehnologij sadnih rastlin:

Metode dela so podrobneje opredeljene v letnem programu dela.

Kriteriji pri odločanju za izbor tehnologij sadnih rastlin:

- obseg pridelave in gospodarski pomen posamezne sadne vrste in sorte v Sloveniji;
- aktualnost izziva problematičnih pridelav, ki jih želimo s tehnološkimi poskusi omiliti ali odpraviti;
- nujnost pridobitve tehnoloških navodil za določen del v pridelavi posamezne sadne vrste;
- odpravljanje konkretnih težav v pridelavi sicer zelo perspektivnih in tržno zanimivih sort.

Cilji:

1. s preizkušanjem različnih tehnologij pridelovanja potencialno tržno zanimivih sadnih rastlin, iskanjem najprimernejših tehnologij pridelave manj znanih in manj razširjenih vrst in sort sadnih rastlin (vključno z lokalnimi sortami) in iskanjem novih tehnoloških rešitev poiskati optimalne rešitve pri pridelavi sadnih rastlin in prispevati k povečanju obsega pridelave sadja v Sloveniji;
2. tehnologije, ki so ustrezne in prilagojene posameznemu načinu pridelave (konvencionalna, integrirana, ekološka pridelava);
3. optimalne tehnološke rešitve za pridelavo sadja v zavarovanih prostorih;
4. izboljšanje delovnih procesov za večjo produktivnost in manjšo porabo virov;
5. tehnologije, ki so prilagojene zaznamim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb;
6. tehnologije, ki so primerne za specifične vrste tal in njihovo stanje;
7. tehnologije, ki zmanjšujejo potrebo po sintetičnih gnojilih in fitofarmacevtskih sredstvih ter spodbujajo ekološke alternative;
8. tehnologije, ki prispevajo k ohranjanju tal, vode in biodiverzitete ter zmanjšujejo negativne vplive na okolje;
9. uvajanje novih tehnoloških rešitev, kot so avtomatizirani sistemi, digitalne tehnologije in energetske varčne metode;
10. posodobitev tehnologije ekološke pridelave.

2.3.1 Tehnologije pridelave pečkarjev

Cilji:

- razvoj optimalnih tehnoloških rešitev za pridelavo jablan in hrušk za različne načine pridelave (integrirana, ekološka pridelava);
- povečanje hektarskih pridelkov ter izboljšanje kakovosti plodov jablan in hrušk;
- preučevanje pridelave v zaprtih oziroma varovanih prostorih, zaprtih pred vdori škodljivih organizmov, za povečanje biovarnosti in zmanjšanje uporabe fitofarmacevtskih sredstev;
- hitrejša prilagajanje pridelave obstoječim, zaznamim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb s ciljem večje odpornosti in stabilnosti pridelave.

Podrobnejše naloge:

1. izvajanje različnih tehnoloških ukrepov pri jablanah in hruškah: strojna rez, modificirane gojitvene oblike, razdalja sajenja, strojno in kemično redčenje cvetov in plodičev, namakanje, gnojenje, fertirigacija, preprečevanje pozebe, zakasnitev cvetenja, spremljanje učinka protitočnih mrež in protiinsektnih mrež na migracijo škodljivih organizmov, orodja za izboljšanje rodnega nastanka za povečanje količine in kakovosti pridelka, spremljanje fiziologije rastlin glede na spremenjene vremenske razmere, spremljanje dozorevanja, ugotavljanje skladiščnih vrednosti, kontrola kakovosti skladiščenja pečkarjev;

2. posodobitev ekološkega načina pridelave zlasti pri lokalnih sortah jablan in hrušk;
3. iskanje novih tehnoloških rešitev za zmanjšanje ostankov fitofarmacevtskih sredstev v plodovih oziroma na njih ter obremenitev okolja s fitofarmacevtskimi sredstvi;
4. preizkušanje in iskanje novih tehnoloških rešitev zaradi zaznanih in pričakovanih vplivov podnebnih sprememb;
5. testiranje novih tehnoloških rešitev, kot so avtomatizirani sistemi, digitalne tehnologije in energetske varčne metode;
6. priprava oziroma posodobitev tehnoloških navodil oziroma priporočil za jablo in hruško.

Kazalnika za doseganje ciljev:

- število izvedenih tehnoloških preizkušanj na pečkarjih;
- število izdanih tehnoloških navodil za uporabnike.

2.3.2 Tehnologije pridelave koščičarjev in kakija**Cilji:**

- optimalne tehnološke rešitve za različne načine pridelave (integrirana, ekološka);
- doseganje večjega hektarskega pridelka z izboljšanjem kakovosti plodov;
- podaljšanje življenjske dobe nasada;
- hitrejše prilagajanje zaznanim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb.

Podrobnejše naloge:

1. preizkušanje različnih tehnoloških ukrepov: gojitvene oblike, gostota sajenja, namakanje, gnojenje, fertirigacija, protipozebna zaščita, obdelava nasada v vrsti, nadomeščanje uporabe herbicidov, spremljanje učinka protitočnih mrež na migracijo škodljivih organizmov, spremljanje učinka pridelave češenj pod folijo in pod protiinsektno mrežo, različna intenzivnost rezi, odstranjevanje trpkosti plodov s plinom CO₂ pri kakiju in podobno;
2. posodobitev ekološkega načina pridelave pri sortah koščičarjev in kakija, tolerantnih za bolezni;
3. iskanje novih tehnoloških rešitev za zmanjšanje ostankov fitofarmacevtskih sredstev v plodovih oziroma na njih in obremenitev okolja s fitofarmacevtskimi sredstvi;
4. preizkušanje in iskanje novih tehnoloških rešitev za zaznane in pričakovane vplive podnebnih sprememb;
5. testiranje novih tehnoloških rešitev, kot so avtomatizirani sistemi, digitalne tehnologije in energetske varčne metode;
6. priprava oziroma posodobitev tehnoloških navodil za koščičarje in kaki.

Kazalnika za doseganje ciljev:

- število izvedenih tehnoloških preizkušanj na koščičarjih in kakiju;
- število izdanih tehnoloških navodil oziroma priporočil za uporabnike.

2.3.3 Tehnologije pridelave lupinarjev**Cilji:**

- optimalne tehnološke rešitve za pridelavo in dodelavo lupinarjev, tudi za ekološki način pridelave in dodelave;
- doseganje večjih hektarskih pridelkov z izboljšanjem kakovosti plodov oreha, leske in kostanja;
- hitrejše prilagajanje zaznanim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb.

Podrobnejše naloge:

- preizkušanje različnih tehnoloških ukrepov (rez, prehrana, spravilo pridelka, dodelava plodov) na izbranih sortah oreha (zlasti lateralno rodni sort), kostanja, leske po končani introdukciji ali selekciji;
- preučevanje novih tehnoloških rešitev za sorte;

- tehnologije robotizacije in digitalizacije procesov pridelave;
- priprava oziroma posodobitev tehnoloških navodil oziroma priporočil;
- preizkušanje in iskanje novih tehnoloških rešitev zaradi zaznanih in pričakovanih vplivov podnebnih sprememb.

Kazalnika za doseganje ciljev:

- število izvedenih tehnoloških preizkušenj na lupinarjih;
- število izdanih tehnoloških navodil oziroma priporočil za uporabnike.

2.3.4 Tehnologije pridelave jagodičja**Cilji:**

- doseganje večjih hektarskih pridelkov z izboljšanjem tehnologije pridelave;
- optimizacija tehnologije pridelave v zavarovanih prostorih, tudi z namenom optimizacije varstva rastlin;
- vzpostavitev nove lokacije za preizkušanje jagodičja;
- optimalne tehnološke rešitve, tudi z namenom podaljšanja sezone pridelave;
- hitrejša prilagajanje zaznamim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb.

Podrobnejše naloge:

1. iskanje novih tehnoloških rešitev za pridelavo posameznih vrst jagodičja na prostem in v zavarovanih prostorih, vključno z ekološkim načinom pridelave;
2. iskanje novih tehnoloških ukrepov za zmanjšanje ostankov fitofarmacevtskih sredstev v/na plodovih jagodičja in obremenitev okolja s fitofarmacevtskimi sredstvi (UV-luči, biotično varstvo, tolerantne sorte in podobno);
3. preizkušanje in iskanje novih tehnoloških rešitev, tudi v zavarovanih prostorih, zaradi zaznanih in pričakovanih vplivov podnebnih sprememb;
4. postavitve tehnologije pridelave v substratu zunaj tal (posode, vreče substrata, lonci in podobno);
5. tehnologije robotizacije in digitalizacije procesov pridelave;
6. izdelava oziroma posodobitev tehnoloških navodil za posamezno vrsto jagodičja.

Kazalnika za doseganje ciljev:

- število izvedenih tehnoloških preizkušenj na jagodičju;
- število izdanih tehnoloških navodil oziroma priporočil za uporabnike.

2.4 Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala sadnih rastlin**Cilji:**

- zagotavljanje kategorije Conformitas Agraria Communitatis razmnoževalnega materiala (v nadaljnjem besedilu: CAC material) tržno zanimivih sort sadnih rastlin in zagotavljanje CAC materiala lokalnih sort sadnih rastlin;
- vzpostavitev novih in vzdrževanje obstoječih matičnih nasadov za pridelavo razmnoževalnega materiala sadnih rastlin;
- vzpostavitev in vzdrževanje novih matičnih nasadov za pridelavo CAC materiala (cepičev) lokalnih sort.

Podrobnejši nalogi:

- vzpostavitev novih in vzdrževanje obstoječih matičnih nasadov sadnih rastlin in pridelava izhodiščnega razmnoževalnega materiala (cepiči, potaknjenci, koreninski izrastki, seme za podlago) tržno zanimivih sort in lokalnih sort na prostem oziroma v mrežnikih;

- pridobitev pravic za uporabo zavarovanih oziroma klubskih sort za razmnoževanje oziroma uporabo sort, ki so dale najboljše rezultate v introdukciji in je bila zanje na podlagi tehnoloških preizkušanj izdelana optimalna tehnologija.

Kazalniki za doseganje ciljev:

- število vzdrževanih matičnih nasadov kategorije CAC materiala ter število matičnih dreves v posameznem matičnem nasadu;
- število na novo vzpostavljenih matičnih nasadov kategorije CAC materiala (vključno s številom posajenih matičnih dreves) in število na novo posajenih potrjenih matičnih dreves v obstoječe matične nasade (dopolnjevanje matičnih nasadov z novimi sortami);
- število pridelanega CAC materiala sadnih rastlin (cepiči, potaknjenci, koreninski izrastki in seme za podlage), pridelanega v matičnih nasadih za potrebe razmnoževanja (pridelava rastlin za saditev za trg);
- število odkupa pravic za uporabo zavarovanih oziroma klubskih sort, kadar je to potrebno.

2.4.1 Pečkarji**Cilji:**

- vzpostavitev matičnega nasada starejših, že uveljavljenih sort pečkarjev, za pridelavo kakovostnega in sortno pristnega razmnoževalnega materiala (cepičev) kategorije CAC materiala;
- dosaditev matičnih rastlin kategorije CAC materiala z namenom dopolnitve obstoječega matičnega nasada z novimi, tržno in strokovno zanimivimi sortami;
- zagotavljanje CAC materiala (cepičev) odbranih sort jablan in hrušk z glavnino najbolj iskanih sort jablan in hrušk za tržno pridelavo;
- zagotavljanje CAC materiala (cepičev) lokalnih sort jablan in hrušk z namenom ohranjanja sortne pestrosti.

Kazalniki za doseganje ciljev:

- število vzdrževanih matičnih nasadov kategorije CAC materiala jablan in število matičnih rastlin;
- število CAC materiala (cepičev) sort jablan iz matičnih nasadov;
- število na novo vzpostavljenih matičnih nasadov z novimi sortami jablan in hrušk kategorije CAC materiala in število na novo posajenih potrjenih matičnih dreves.

2.4.2 Koščičarji in kaki**Cilja:**

- zagotavljanje CAC materiala (cepičev) sort breskev, nektarin, sliv in marelic iz matičnega nasada v mrežniku;
- zagotavljanje CAC materiala (cepičev) sort češenj, višenj in kakija iz matičnega nasada na prostem.

Kazalnika za doseganje ciljev:

- število CAC materiala (cepičev) sort breskev, nektarin, sliv in marelic v mrežniku in CAC materiala (cepičev) sort češenj, višenj in kakija iz matičnega nasada na prostem;
- število na novo posajenih matičnih dreves v že obstoječe matične nasade – dopolnjevanje matičnih nasadov z novimi sortami koščičarjev in kakija.

2.4.3 Lupinarji**Cilj:**

Zagotavljanje CAC materiala cepičev oreha, potaknjencev in cepičev kostanja ter koreninskih izrastkov in cepičev leske.

Kazalnika za doseganje ciljev:

- število vzdrževanih matičnih nasadov in število matičnih rastlin (dreves in grmov) za potrebe razmnoževanja;
- število na novo posajenih potrjenih matičnih dreves in grmov v že obstoječe matične nasade – dopolnjevanje matičnih nasadov z novimi sortami.

3 PODPORA NALOGA: STROKOVNO-TEHNIČNA KOORDINACIJA V SADJARSTVU**Cilji:**

1. učinkovito vodenje in koordinacija javne službe v sadjarstvu;
2. učinkovita izmenjava in prenos znanja do javne službe kmetijskega svetovanja in pridelovalcev;
3. dobro sodelovanje z drugimi javnimi službami na področju kmetijstva in drugimi deležniki sistema znanja in inovacij v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu: sistem AKIS);
4. učinkovita izmenjava znanja z nosilci javnih pooblastil po zakonu, ki ureja kmetijstvo, in prenos znanja na njih;
5. učinkovito sodelovanje z izvajalci projektov Evropskega inovacijskega partnerstva in izvajalci programov konzorcijev v okviru intervencije IRP38 – Konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtrarno iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (v nadaljnjem besedilu: IRP38);
6. učinkovito sodelovanje z izvajalci mednarodnih (zlasti Horizon) in nacionalnih projektov (na primer CRP, Interreg), povezanih z vsebino programa javne službe;
7. tesno sodelovanje s koordinacijskim telesom AKIS na ministrstvu ter objavljanje rezultatov na Portalu znanja.

Podrobnejše naloge:

1. strokovno vodenje in tehnična koordinacija javne službe v sadjarstvu:
 - a) priprava letnega programa dela javne službe v sadjarstvu ter spremljanje njegovih ciljev in kazalnikov, spremljanje in analiziranje stanja na področju strokovnih nalog v sadjarstvu,
 - b) priprava vmesnih poročil in letnega poročila o delu javne službe v sadjarstvu, vključno z novimi tehnološkimi navodili in vsebinskimi povzetki strokovnih nalog, ki so oblikovani skladno s predpisom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij za objavo na Portalu znanja,
 - c) strokovna podpora in vključevanje v izvajanje poskusov iz nalog javne službe v sadjarstvu,
 - č) izvajanje oziroma koordinacija usposabljanj in prikazov poskusov in rezultatov strokovnih nalog v sadjarstvu kmetijskim svetovalcem, tehnologom podjetij in pridelovalcem,
 - d) pripravljanje in izvajanje strokovnih posvetov na področju strokovnih nalog v sadjarstvu in objavljanje rezultatov in informacijskega materiala na spletnih straneh, Portalu znanja in v medijih,
 - e) sodelovanje z demonstracijskimi kmetijami pri prikazovanju rezultatov strokovnih nalog in prenosu znanja na pridelovalce,
 - f) zagotavljanje usposabljanja zaposlenih, ki izvajajo strokovne naloge v sadjarstvu;
2. sodelovanje z ministrstvi, z drugimi izvajalci javnih služb ali raziskovalnega dela, z nosilci javnih pooblastil in drugimi deležniki sistema AKIS:
 - a) sodelovanje z ministrstvom in drugimi ministrstvi pri pripravi nacionalne strategije in nacionalne zakonodaje na področju strokovnih nalog v sadjarstvu,
 - b) sodelovanje pri oblikovanju prednostnih strokovnih nalog javne službe v sadjarstvu in drugih javnih služb v pristojnosti ministrstva v povezavi s strateškim načrtom skupne kmetijske politike in drugimi ukrepi ministrstva, Nacionalnim akcijskim programom za doseganje trajnostne rabe fitofarmaceutskih sredstev, Nacionalnim energetskega in podnebnim načrtom, ciljnim raziskovalnimi projekti in drugimi projekti, ki jih sofinancira ministrstvo,

- c) sodelovanje z javno službo kmetijskega svetovanja in javno službo zdravstvenega varstva rastlin, znanstvenoraziskovalnimi ustanovami, univerzami, podjetji in pridelovalci, skupinami in organizacijami pridelovalcev oziroma njihovimi združenji ter drugo strokovno javnostjo, nevladnimi organizacijami, zasebnimi svetovalnimi službami, zagonskimi podjetji in inovatorji na področju kmetijske tehnologije in digitalizacije ter vključevanje njihovih potreb v programe dela javne službe v sadjarstvu,
 - č) sodelovanje z nosilci javnih pooblastil po zakonu, ki ureja kmetijstvo,
 - d) sodelovanje z izvajalci projektov Evropskega inovacijskega partnerstva in izvajalci programov konzorcijev v okviru intervencije IRP38; sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah za sadjarstvo in na drugih strokovnih srečanjih na državni in lokalni ravni,
 - e) vključevanje vsebin iz strokovnih nalog v sadjarstvu v primarno, sekundarno in terciarno raven izobraževanja ter sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, tako da se dijakom in študentom omogoči opravljanje prakse, opravljanje projektnih nalog in raziskovalno delo;
3. mednarodno sodelovanje:
- sodelovanje v evropskih oziroma mednarodnih institucijah in programih;
 - sodelovanje s primerljivimi institucijami v drugih državah na področju sadjarstva.

Kazalniki za doseganje ciljev:

1. število opravljenih koordinacijskih nalog (navodila, sestanki, analize, predlogi);
2. število strokovnih objav, izvedenih strokovnih predavanj za kmetijske svetovalce in pridelovalce ter drugih oblik prenosa znanja do uporabnikov, kot so sodelovanje z mediji, dnevi odprtih vrat za strokovno in širšo javnost;
3. vzpostavljena aktivna spletna (pod)stran s strokovnimi informacijami in rezultati, ki so plod dela javne službe v sadjarstvu;
4. število objav javne službe v sadjarstvu na Portalu znanja;
5. obseg vključenosti vsebin iz strokovnih nalog v izobraževalne programe;
6. obseg sodelovanja z nevladnimi organizacijami;
7. število srečanj z izvajalci projektov Evropskega inovacijskega partnerstva in izvajalci programov konzorcijev v okviru intervencije IRP38;
8. obseg mednarodnega sodelovanja.